Svenska Mongolmissionens syföreningar i Stockholm

anordna

FÖRSÄLJNING

torsdagen den 27 april å Hushållsskolan Margareta, Drottninggatan 69.

Gåvor till försäljningen mottagas med tacksamhet å vår expedition, Brunnsgatan 4, Stockholm, samt försäljningsdagen även å Hushållsskolan Margareta.

Ljusglimtar från Mongoliet

Prenumerationspris kr. 2:— per år.

Prenumeration sker genom Svenska Mongolmissionens expedition, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Tel. 10 62 05. Postgironummer 51015.

Ansvarig utgivare: *Magnus Havermark.*

Lindbergs Tryckeriaktiebolag, Stockholm 1950

89605

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 5	EXPEDITION: Brunnsgatan 4, Stockholm	Maj 1950

Det starkaste beviset

Den kristna missionens historia visar, att kristendomen ensam bland alla religioner varit i stånd att tillfredsställa varje mänsklig varelses andliga behov i alla tider och bland alla folk. Kristi evangelium har aldrig förfelat att bevisa sin kraft genom att giva svar på den sökande människoandens bärande frågor, lyfta individer och folk ur förnedringens djup till sanning och rättfärdighet.

I övertygelsen att i kristendomen allenast bland alla världens religioner uppenbaras den gudsgemenskap, den upprättelse, den försoning och det hopp, som motsvarar mänsklighetens behov, har missionärerna gått ut. Överallt ha de fått göra samma erfarenheter av evangeliets omskapande kraft. Därigenom blir ock missionen det starkaste beviset för kristendomens eviga ursprung.

J. E. LUNDAHL

En av de våra

Ett manande minne

Det är nu jämnt 20 år sedan den unge missionsläkaren, doktor Teodor Ollén dukade under vid en våldsam tyfoidepidemi, som härjade vid Golchaggans missionsstation i östra Mongoliet. Stilla och anspråkslös tjänade han in i det sista de fattiga sjuklingar, som sökte hans vård, ansade skottskador, skötte stinkande sår, opererade ruttnande lemmar. Vänlig och försynt tog han sig an alla hjälpbehövande, glad att få tjäna. Ett tungt slag drabbade honom, när hans maka efter endast ett årt tjänst hastigt insjuknade och dog, smittad av en patient hon vårdat. Bedövad av slaget, önskade han ett tag att få resa hem, men snart var han åter sig lik, blid, vänlig, förgätande sig själv för andra, glad att få hjälpa. Efter endast fem års verksamhet därute följde han sin maka. »Helig offertjänst», så skrev hans vän Magnus Havermark vid hans frånfälle. Och Sven Hedin, som nyss gästat Golchaggan, blev — skrev han i ett resebrev — djupt gripen vid tanken på denne »svenske martyr, som stupat på sin post och dött för sin tro». Han hade iakttagit, hur den »energiske, karaktärsfaste doktor Ollén outtröttligt skötte sina patienter», och nu var det honom en gåta, varför »så osjälviska och uppoffrande människor drabbas av så frukansvärda slag, när vi som endast tänka på oss själva gå fria». För missionären själv var säkert gåtan ej så svår att lösa: han var för visso ej ovillig att offra sitt liv i tjänsten för den Herre han lärt att älska.

De som på nära håll följt denne begåvade unge läkares utvecklingshistoria vet, att han ej hade haft lätt att finna sig andligen till rätta. Han sökte länge, men fann till sist. En brottning med många tvivel låg bakom.

Men när ljuset bröt fram, kom det i flödande rikedom. Och sedan han en gång sett och förnummit Guds kärlek, blev den livet i hans liv. I Ljusglimtar skrev han en gång sköna ord om denna Guds kärlek:

»*Ty så älskade Gud världen att . . .*» Detta är Guds kärlek. Den beror inte på några orsaker. Man kan inte förklara den. »Den är, för att den är.» Gud älskar inte *därför att*. Gud älskar oss, ty han kan inte annat, men människorna kan taga emot hans kärlek eller förkasta den.»

Själv hade han tagit emot den och därmed också gåvan — och nåden — att få glömma sig själv för att tjäna.

Betecknande för honom är några tankar han ett par år före sin död gav uttryck för på tal om himmelen och evighetslivet. Mongolerna räknar livet efter döden som ett liv där man »går mjukt», där man bara får njuta men — skrev han — det eviga livet måste också vara förenat med tjänst. Jesu vänner få vara med om att tillsammans med sin Frälsare »sända Guds kärleks strålar ned över de människor han blödde för och gav sig ut för». Endast då blir himmelen himmel, menade denna människovän.

Han är en av de många i vår mission, vilka genom sitt stilla, flärdfria, anspråkslösa väsen, sitt vackra, självförglömmande offerliv är oss mongolvänner en föresyn, som vädjar till oss att vara trogna ända till slutet, trogna i onda och goda dagar, stilla i lidandet, uthålliga.

J. M. O.

Inför en milstolpe

Intervju med en 60-åring

Ljusglimtar har inför missionär Joel Erikssons förestående sextioårsdag bett honom ge vår läsekrets del av sina intryck vid en återblick på sin långa missionärsbana.

— Mitt förnämsta intryck vid en återblick på de många åren i Mongoliet är nog, att det varit en stor nåd och förmån att få tjäna på detta försummade missionsfält, yttrade vår sagesman.

Jag kände det — fortsatte han — redan 1909, då jag vid läsandet av ett upprop i Svenska Morgonbladet, vari den frågan ställdes: »Var är nu den unge man, som vill gå ut i missionär Karléns sällskap till mongolerna?» i mitt inre förnam Guds kallelse. Jag tyckte jag hade inga förutsättningar för att kunna gå ut i ett så stort uppdrag. Men kallelsen kom jag inte ifrån, och genom den föddes i mitt inre kärlek till mongolerna och längtan ut till dem. Som en bekräftelse på kallelsen kom efter någon månad ett sammanträffande med pastor Fritz Peterson, som utan att veta något om vad jag gick och bar på, helt spontant undrade, om jag inte känt mig kallad att gå till Mongoliet. Han satte mig också i förbindelse med Svenska Mongolmissionens dåvarande ledare, och så öppnades vägen mot Mongoliet, och utbildningen tog sin början. Den tiden tyckte jag, att det

Joel Eriksson möter sjuka på en missionsresa.

värsta, som skulle kunna hända mig, vore, att jag inte skulle få resa. Men den nåden blev mig given att få gå ut och få tillbringa de flesta av mina arbetsår därute.

Det har varit rika år, fulla av upplevelser av ganska skiftande art. Sjukvården blev ju från början min speciella uppgift, och en mycket stor glädje har det varit att få och att kunna hjälpa medmänniskor i nöd. Jag behöver bara tänka på hövdingen Martja Chunto ett av de första åren därute. Efter två dagar i sadeln över den vindpiskade stäppen en torr vår kom vi fram till hans tältby. I ett mindre, rökigt och smutsigt tält satt den sjuke hövdingen, stödd mot kuddar och övertäckt av en gammal päls, en av de hemskaste syner jag dittills sett. Hela ansiktet var övertäckt med de nästan tumshöga, trappstegsformade sårskorpor, som är karakteristiska för syfilis. Med svårighet kunde han få upp ögonen så pass, att han kunde se mig. Kroppen var bar, skinn och ben, och senorna hade dragit ihop sig, så han inte kunde räta ut benen. Med svårighet kunde jag räkna den svaga pulsen till 140. Han grät och kved som ett barn, då jag sökte tvätta hans sår för att få bort de värsta krystorna. Så fick han läkande salva och förband och den tidens kvicksilver- och jodkaliumpreparat, och jag nedbad Guds välsignelse över honom och behandlingen.

Då jag om tre veckor kom tillbaka för att se till honom, kom han själv och mötte mig utanför tältdörren, stödd på käppar och stapplande på krokiga ben, men med ett nästan läkt, strålande ansikte. Den kvällen blev det fest på ett helt fettsvansfår, och Martja var sen en av våra trognaste vänner. Han bodde då bara ett par kilometer från den plats, där vi sedan fick bygga stationen i Golchaggan. Det var också till stor del genom honom och hans inflytande, som vi fick bygga och som folket där med välvilja tog emot oss.

Eller Ultji, den lame ynglingen, som kom krypande till Hallong Osso med ena benet och foten illa brännskadade från ett fall ned i en tempelugn. Under behandlingen fick han så djupa intryck av vad han mötte på missionsstationen, att han blev en Jesu lärjunge och ett enkelt men oförfärat vittne, som varje sommar med en oxkärra drog från by till by och vittnade om Jesus som Frälsaren.

Eller Enke Billik, hövdingasonen, som kom med ett elakt sår vid ena tinningen. Även han mötte under tiden på missionsstationen Gud och blev gripen av evangeliet och blev oss till stor hjälp och glädje som skollärare och evangelist, tills han 1933 blev dödad av rövare.

Det har varit förunderligt att se, hur Gud välsignat vårt sjukvårdsarbete, och att se, hur det öppnat dörrar och hjärtan och hur sjuka sökt sig till oss från ända till ett par hundra svenska mil avlägsna nejder och att se deras obegränsade förtroende för oss. Bara det har gett mycket av glädje och uppmuntran och innehåll i vardagens gärning därute.

Under rövartiderna har vi också underbart fått se Guds skyddande hand. Åtskilliga kritiska ögonblick har jag fått uppleva framför laddade gevärsmynningar, ibland också med kulorna visslande om öronen och ett par gånger som rövarnas fånge, tills de fick reda på vilka vi var. På Hallong Osso kunde vi under sista året ibland mitt i natten bli väckta av att någon av våra mongoler kom och knackade på fönstret och sa: »Rövarna kommer, skynda er upp!» Då vi kom upp och ut vid ett tillfälle, var gården full av hästar och män — en 300 väl beväpnade rövare, som ville ha hjälp för sina sårade. En gång under ett av de första åren, då jag var ensam hemma med våra mongoler, kom ett band en dag och plundrade stationen på allt de ville ha. Men senare, då de lärde känna oss och vårt arbete, tog de stor hänsyn till oss och vad som var vårt, till och med så, att de ibland sände tillbaka, om de av misstag tagit något, som var vårt. Under allt bevarade Gud oss på ett märkligt sätt till

Patient får injektion.

liv och lem. Vi kände oss vara, där Gud ville ha oss, och de upplevelser, de bönhörelser och ingripanden från Gud, som vi fick vara med om under dessa år, känner jag som något av det underbaraste i mitt liv.

Det evangeliska arbetet har givit oss de märkligaste bevis på vad Gud kan göra. Under de första åren var det mycket svårt att samla mongoler till en gudstjänst. Man var rädd för vår lära och vår Gud. Men undan för undan bröts motståndet ned, då de fick se evangelium omsatt i kärlekens gärningar. År för år ökades också skaran vid våra gudstjänster, och en kristen församling började växa fram. Då jag de sista åren därute satt i kapellet och blickade ut över den samlade skaran, som i stillhet och ödmjuk förtröstan mottog Ordet, fylldes mitt hjärta av glädje och tacksamhet. Jag tänkte tillbaka på de första åren och hur mörkt och hopplöst det ibland såg ut att vinna mongoler för Kristus. Jag tänkte på en Ultji, en Näiril och andra, hur de såg ut, då de först kom — stinkande sår och smutsiga trasor — och nu genom Guds nåd helade, frälsta och lyckliga. Ja, då fylldes hjärtat av tacksamhet till Gud, för att jag fått nåden att stå med i denna gärning.

Intervjuaren bad vidare att få tal del av vår vän missionär Erikssons tankar inför mongolmissionens nutidsläge.

— Inför nutidsläget är det — yttrade den beprövade missionären — inte lätt att vara frimodig. Vårt gamla arbete vid Hattin Sum, Golchaggan och Dojen avbröts av de japanska erövrarna, och sedan dess har vi bara vid några tillfällen haft kontakt med Hattin Sum. De kristna vid Golchaggan och Dojen har vi på flera år inte hört ett ord ifrån, men vi hoppas och beder, att de må få nåd att stå fasta i tron och kunna göra något för att vinna andra. Våra missionärer i Lanchow hoppas vi redan är uppe bland mongolerna vid Ku-ku-nor och i verksamhet där. Ett stort glädjeämne är, att vi nu fått den nya översättningen av evangelierna tryckt. Mattei och Markus evangelier hade Bibelsällskapet fått ge ut för flera år sen; Lukas evangelium fick vi 1948, och för litet sen fick jag från Shanghai några exemplar av Johannes-evangeliet. Antagligen hade missionär Marthinson med sådana bland de tre ton bibeldelar, som han under vintern hämtade upp från Sian. Och nu får de våra sprida dem i sommar. Visserligen har vi under de senare årens granskningsarbete, som nu avslutas i Hongkong, gjort en hel del ändringar, men när kan man säga, att en bibelöversättning är slutgiltigt färdig? Vi bara söker i ödmjukhet och under bön göra det bästa vi kan. Sen får andra ta vid och föra verket vidare. Det har ju genom århundradena varit bibelns väg till folken, och vår svenska bibel utgör därvid intet undantag.

Sen får vi lägga mongolmissionens framtid i Guds hand. Vad vi vet är, att Gud vill, att mongolerna ska bli frälsta och komma till sanningens kunskap. Jag tackar Gud vid tanken på alla trogna missionsvänner, som under de 37 år, som jag fått förmånen att tjäna mongolmissionen, genom förbön och offer burit upp arbetet. Låt oss inte ge upp! I den gärningen har vi Jesu löfte att han vill vara med oss alla dagar intill tidens slut.

Ett tack

Av missionär Edvin Bohlin.

Lanchow den 20 febr. 1950.

Kära missionsvänner.

För några år tillbaka då vår mission firade årshögtid i Stockholm var i samband därmed utfärd anordnad till den vackra Borgen, strax utanför Stockholm. Vid nämnda tillfälle höll missionsekreterare Arthur Johansson ett uppmärksammat bibelstudium över Johannes tredje brev. Jag blev rikt välsignad den stunden,

Den nyinköpta bilen.

och med tacksamhet till Gud har jag ännu det mötet i friskt minne.

Jag minns hur gripen jag blev i mitt innersta inför de orden: »värdigt Gud». Tal. sade bl. a.: när missionärerna skola utrustas skall det ej vara hur som helst och med vad som helst, utan vad som gives till dem skall vara av god kvalitet, med andra ord: värdigt Gud.

Dessa dagar har jag särskilt tänkt på den 6:e versen i nämnda brev, där det heter: »Och du gör väl, om du på ett sätt, som är värdigt Gud utrustar dem också för fortsättningen av deras resa.»

Hittills har Ni, kära missionsvänner, följt denna regel vad edra missionärer härute beträffar.

Genom Er, missionens vänner och förebedjare hemma i Sverige, har det sålunda varit möjligt för oss att köpa en lastbil. Och jag känner ett starkt behov av att till Er alla få uttala vårt allra varmaste tack för edra goda gåvor. För många av Er har det kanske varit förenat med verklig uppoffring och försakelse att ge till denna bil. Till alla givare, stora och små, bringa vi vårt varma tack. Gud välsigne Er i rikt mått.

De onormala tiderna härute har medfört ökade utgifter. Ofta, ofta har jag varit bekymrad däröver. Men så har jag fått nåd att lägga den saken i Guds händer, och så har jag bett Herren

mana fram de medel vi behöver. Och Gud har i sanning hört vår bön, och vi kunna av hela vårt hjärta instämma i bibelordet: Oss har intet fattats.

Lastbilen, som det nu varit möjligt för oss att anskaffa, kommer att bli till verklig hjälp för oss. Vi beder, hoppas och tror, att tillåtelse för flyttning till Tsinghai i vår skall beviljas oss. Och utan lastbil vet jag ej hur en sådan färd kan företagas. Och om vi nu får ett fält däruppe, som vi tror, behöver vi komma ner till Lanchow ungefär en gång om året för uppköp av medicin och matvaror. Och för sådana transporter är en lastbil oumbärlig. Vi äro alla så glada och tacksamma för den.

Nu tycker Ni kanske att jag borde vara nöjd och inte begära något mera av Er. Men det är jag inte. Vi äro nämligen inte ännu uppe i Mongoliet. Därför behöver vi på ett alldeles särskilt sätt edra förböner också. Bed att bilen snart måtte få fylla sin uppgift, att myndigheterna ger oss tillåtelse att lämna denna stad med någon plats bland mongolerna som mål. Och bed, att vi måtte komma till det ställe Gud har berett åt oss mongolmissionärer.

Varmaste hälsningar till släkt och vänner!

Er tillgivne
E. B—n.

I förtröstan på ledning

Av missionär Paul Eriksson.

Lanchow 27 febr. 1950.

Vi planerar att snart resa upp till mongolerna och arbeta vidare. Men vi behöver allas ert stöd, ty tiden är ond och människorna ej bättre. Vi sitter dock inte med armarna i kors; vi ser icke läget hopplöst. De rykten, som når oss, är av olika slag. Ibland säges det, att Inre Mongoliet ska förenas med Yttre Mongoliet, och det skulle ju inte medföra någon ljusning för oss. Men jag är född optimist och kan inte annat än bida den dag, då evangelium ska få tränga fram till varje tält i Mongoliet och ge stäppens söner och döttrar en möjlighet att avgöra sig för eller emot Kristus. Vi har en stor Gud, varför då inte vänta stora ting av honom?

I morgon har två tältmakare lovat att komma och se om de

gamla tälten. Ni ser, att vi rustar ut oss som i gamla tider! Vi tror, att Gud vill, att vi nu som förr ska få arbeta bland mongolerna.

Tänk, att den gamla mongolvännen och vår vän, rektorskan Maria Norrman, fick gå hem till Gud på själva adventsaftonen! Jag förstår, att tomrummet efter henne är stort. Hon var en varm förebedjare, förmanare och rådgivare, och vi tackar Gud för henne och det ljusa minne hon lämnat efter sig. Men om inte genom döden någon väsensändring kan inträffa, så vet vi, att samma bönesjäl följer oss än, men nu från den himmelska boningen. Hon vilar från sina gärningar, men hon kan ej vila från den rökelseframbärande gudstjänsten. Hur rik blir inte himlen med varje vän, som vi får säga farväl till härnere, men som står välkommande däruppe, när en dag vi också genom Lammets blod står bärgade på den andra stranden!

Lanchow 9 mars 1950.

Jag har inga brev fått sen ett, skrivet i julas, samt några tidningar. Men trots det är jag strålande lycklig. I går fick Mc Gillvarys, den engelska missionärsfamiljen, tillåtelse att flytta upp till Hwangyuan, och det sker om fjorton dar. Detta är första gången efter nyordningen, som nya missionärer fått gå upp till en ny plats, och det ger också oss gott hopp. Visserligen övertar de ett arbete, som av en äldre missionär överlåtits till dem, men det är ju samma förhållande med oss, som av missionär Nordmark, tillhörande Svenska Pingstmissionen, erbjudits att tills vidare överta det arbete han haft där.

Förra veckan blev jag uppsagd från mitt rum och måste flytta. I torsdags flyttade jag in i ett rum i huset där Bohlins bor. Vi hade förut använt det som förrådsrum. I fredags och lördags blev det alltså heminredning. Det är ett litet fyrkantigt rum, 3×3 meter i storlek, där jag med säng och bord och en del lådor har bara lite svängrum mitt på golvet. Men vad gör det? Det blev så tydligt för mig: då det blir trångt för oss i Lanchow, ligger däri en Guds fingervisning, att vi snart får lämna staden bakom oss och komma upp till mongolerna. Vill Ni hjälpa oss att tacka och bedja oss igenom?

I dag ska Edvin Bohlin och Mr. Williams gå till polisen och fråga, om vi får gå väster om den stora insjön Kuku-nor, eller — om vi ej får det — fara upp till Nordmarks stad och taga upp Nordmarks arbete. Det västra Hwangyuan-området ligger dock mer på våra hjärtan, eftersom inget missionsarbete utföres där, och de har ingen, som kan hjälpa deras sjuka. Må nu Gud leda, som han vill!

Våra nya kamrater, som länge väntat på att få resa ut, ville vi sända en särskild hälsning. Vi hoppas den tid snart är inne, då de kan få komma ut och hit upp. Vi hoppas, att de snart må få komma ut till Hongkong och börja läsa mongoliska för Erintjin.

Senare på aftonen samma dag.

Williams och Edvin har just kommit hem. På polisstationen trodde de inte det var stort hopp om att vi skulle få fara till det västra området, men de lovade att föra frågan fram till höga vederbörande. Så skrev vi en ansökan för tre av oss att få gå dit, men sade, att om det inte är möjligt, önskade vi i stället uppta arbete i Hwangyuan. Hoppas vi får se Gud underbart leda och verka och föra oss just dit där han vill ha oss.

Med hjärtligaste hälsningar
Paul.

Bön om förbön

Av missionär Birgitta Bohlin.

Lanchow 20 febr. 1950.

Kära missionsvänner!

Jag måste bestämt ta mig för att sända Eder en hälsning; det är alltför länge sen sist. Som Ni vet, så är vi fortfarande kvar här i Lanchow. Och detta faktum inspirerar inte just till brevskrivning. Jo, i viss mån gör det så. Och det är egentligen därför jag skriver den här gången. Jag vill nämligen be Er om hjälp. Tänk, om Ni kunde bedja oss upp till mongolerna! Hur mycket har vi inte själva bett och hur mycket beder vi inte dagligen om detta! Men det är, som om inte våra böner räckte till. Jag vet ju, att vi har en skara uthålliga, varmhjärtade förebedjare därhemma. Ofta, ofta tackar vi Gud för Er alla. Men det ser ut, som om det behövdes ändå mer intensiv bönekamp.

Gud vill, att mongolerna ska få höra evangelium, därom råder intet tvivel. Men Satan vill det absolut inte. Och så är det förvisso en väldig kamp om denna sak i andevärlden. I denna kamp spelar måhända våra böner en större roll, än vi anar. Vill Ni också bedja, att vi måtte bli beklädda med ande och

kraft för de uppgifter, som vi inte kan låta bli att hoppas, att Gud ännu har i beredskap åt oss? Vi är verkligen bristfälliga tjänare. Detta är i varje fall min dagliga upplevelse. Men om Guds kraft ändå kunde uppenbaras, o, hur stort det vore!

Vi har haft en förfrågan om att få fara upp till mongolland inne hos myndigheterna. Svaret blev inte direkt nekande, men man avrådde oss vänligt från att fara. Så småningom tänker vi försöka igen med en ny skrivelse. Under väntetiden förbereder vi oss, så gott vi kan, för flyttning. Två tältmakare har varit här och sytt ett nytt tält i kinesstil, ävenså har de lagat våra två gamla. Vidare har vi köpt ett tält av en missionär, som rest. Bilen håller vi också på att se om.

Under vintern har vi knogat med språkstudier. Här lite utanför sta'n har vi haft en riktigt skön fristad och andats frisk luft varje dag. Rätt mycket solsken har vi också fått njuta av, dock inte så mycket som förra vintern. Nu är det vår i luften. Häromdagen var det sandstorm — ett vårtecken. Ännu har jag dock inte sett några flyttfåglar. Deras väg kanske inte går häröver. Tänk, om man kunde fara lika fritt och lätt som de! Då fore jag upp till mongolerna med evangelium i morgon dag. Dock — en dag skall jag *genom Guds nåd* bli friare än någon flyttfågel. Då skall jag få tjäna min Mästare som jag vill men nu inte kan. »O, vilken dag, som randas för mig» — och för dig, kära kämpande missionsvän!

Innerliga hälsningar till er alla med Upp. 7:9—17.

Er tillgivna
B—a.

En röst för Tsaidam-fältet

Missionär Elsa Bengtsson vill till genuina mongolbygder

Lanchow 2 febr. 1950.

Vi har, som jag förut nämnt, haft i tankarna att möjligen försöka resa österut — alltså till trakter närmare vårt gamla fält. För att höra oss för om läget där har vi skrivit till Svenska Alliansmissionens missionär i Tientsin, Madmvall. Hans svar ger oss intet som helst hopp om arbetsmöjligheter därborta nu.

Som redan är bekant, har missionär Gillvary (tillhörande engelska pingstmissionen) fått hyra en tom missionsstation på missionär Nordmarks gamla fält i staden Hwangyuan, belägen en dryg dagsresa i bil från Lanchow. Denna engelska missionärsfamilj tänker arbeta bland mongolerna med den nämnda staden som utgångspunkt. Vi hade en konferens med dem och talade om våra planer, och det blev då sagt, att fastän området inte var stort, vi dock kunde arbeta där tillsammans ett tag, i synnerhet som de inte kan mycket av språket än.

Vid vår undersökningsresa ditupp — som kamraterna väl redan skrivit om — blev det klart åtminstone för mig, att området i fråga är alltför litet för två missioner. Det är två distrikt här, där mongoler bor, dels en plats, där två kvinnliga pingstmissionärer verkat, dels en liten stad norrut, kallad »Tre hörn», belägen 35 km från Nordmarks plats, där tre mindre mongolområden är belägna.

Nu träffade vi en bekant, en bror till Nordmarks förra mongoliska tjänarinna. Han var mongol, men kunde inte ett ord mongoliska. Genom tolk meddelade han oss, att på den plats, där de kvinnliga pingstmissionärerna trott sig finna en talrik mongolbefolkning, var det inte mer än högst 40 mongoltält, och på de tre små mongolområdena norrut vid staden »Tre hörn» fanns det inte mer än ett 70-tal mongolfamiljer.

Detta var inte särskilt uppmuntrande upplysningar i betraktande av att det här var fråga om arbetsfält för två missioner.

Jag fick under dessa dagar full visshet om att vi — om möjligt — borde söka oss fram till det avlägsna Tsaidam, där det finnes en talrikare mongolbefolkning än annorstädes. Här i Hwangyuan-området kan bara bli fråga om tillfälligt uppehåll, och då myndigheterna i Sining sade oss, att det är lika lugnt om inte lugnare i Tsaidam-området än i Hwangyuan-området och att de lika gärna gåve oss pass för Tsaidam-området som för något annat område, så förfaller ju alla argument för tillfällig vistelse i Nordmarks-området. Ett annat skäl för samma ståndpunkt är, att vi nu har missionär och fru Williams till vårt förfogande i fråga om en resa till Tsaidam — en stor fördel för oss, som har svårt att klara oss med kinesiska språket. Givetvis skulle det för kött och blod vara behagligare att slippa fara så långt bort, men det är något med en missionär som förvånar en själv, och det är det inre tvång, som är starkare än ens egen vilja.

Varmt tack för alla förböner! Vi är så beroende av dem för att kunna hålla ut.

Många kära hälsningar
Elsa Bengtsson.

Bland syföreningsfolket

Stockholms mongolsyförening 30 år
Intervju med fru Signe Havermark

Det kämpas på många fronter, när det gäller missionen och dess understödjande. En front, som inte ofta låter tala om sig men ändå är en betydelsefull del i det hela är syföreningsfronten. Då det i år är 30 år sedan Stockholms mongolsyförening bildades, är det på sin plats, att den ett tag träder ut ur den obemärkthet där den vanligen dväljes i likhet med de flesta av de sammanslutningar som ger och ger utan att någonsin kräva igen.

Fru Signe Havermark, som sedan ett år tillbaka har styrelsens uppdrag att leda syföreningsverksamheten, säger sig vara övertygad om denna arbetsgrens stora betydelse. Den bereder många människor, som kanske inte har så gott om kontanter men ändå vill dra sitt strå till stacken, tillfälle att vara med och ge missionen sitt stöd.

— Här är en, som är flink med handarbeten. Materialet kostar kanske 2 kr. och 50 öre, men den färdiga varan säljs för 10 kr. Så förmeras gåvorna.

— Kärleken är uppfinningsrik, påpekar fru Havermark. Vi har medlemmar, som inte aktar sig för goda att tigga för den goda saken. Så gick en av de våra nyligen upp tilll en känd kristen affärsman, som hon kände, och tiggde en matta, en fin en, som vi ska lotta bort på nästa försäljning. En dam säger, att det är med hjärtat i halsgropen, som hon ger sig ut på dylika tiggarfärder, när det gäller att stega in till någon »mäktig chef» för att locka honom att ge något till våra försäljningar, men i alla fall: hon går. Och det händer också, att hon får. Somliga firmor är så snälla, att man knappt ens behöver tigga. Så till exempel har föreståndarinnan för Hushållsskolan Margareta vid Drottninggatan enligt mångårig tradition gjort sitt allra bästa för att stödja och hjälpa oss vid våra försäljningar.

— Nå, edra önskemål för framtiden?

— Jo, att vi får flera med i vår krets. Vi har ju numera här i Stockholm både middagssyförening och kvällssyförening, ett 30-tal är inskrivna i den förra, ett 20-tal i den senare. Men vi behövde många fler! Somliga av våra gamla vänner orkar inte längre, de behöver avlösas av yngre krafter. Glädjande nog ha

vi sett att våra syföreningar under årens lopp undan för undan förnyats. Detta genom medlemmarnas trogna arbete att göra syföreningen känd. Genom att låta andra känna något av den missionskärlek, som gripit deras egna hjärtan har intresse väckts och nya vänner vunnits. Oftast känna de nya sig genast hemma i vår krets, ty vi ha så trevligt i våra mongolsyföreningar.

— Verkligen?

— Jo, då! Vi håller i regeln till i hemmen, och hur det nu är, så blir det en så hemtrevlig stämning, när vi samlas. Ett arv kanske från gamla tider. Vår middagssyförening har till stiftarinnor inga mindre än Agnes Jacobsson och Margith Stenberg, och den goda anda, som rådde då, har inte vikit från oss. Vi är glada att ännu ha kvar i vår krets några medlemmar från Agnes Jacobssons tid.

— Ni syftar då inte bara till ekonomiska resultat?

— Nej, det är en andrahandssak. Visst strävar vi efter bästa förmåga att få in pengar till missionen, och glädjen står högt i tak, när våra försäljningar lyckas bra och når upp till högre resultat än föregående år. Nog hoppas jag att försäljningssummorna vid våra försäljningar ytterligare ska stiga, men vad jag framför allt hoppas och beder är att den andliga kraften i missionsarbetet skulle få ett allt starkare tillskott genom våra syföreningar.

— Nå, detta om ekonomien var alltså en andrahandssak, insköt vi. Vad är det då, som är huvudsaken?

— Jo, svarade fru Havermark allvarligt, det viktigaste är nog, att vi ser till, att våra enkla syföreningsstunder stärker vårt missionsintresse. Jag tror, att vid våra syföreningssammankomster kunskap om missionen ges i en form, som kan lära oss att känna missionen från dess innersida. Genom de ofta återkommande ofta mycket personliga breven från missionärerna ges våra medlemmar en bättre inblick i missionärernas liv och arbete, kamp och strider, än t. ex. ett offentligt föredrag kan ge. Genom dessa brev lär våra vänner i syföreningarna känna missionärerna och deras behov ganska nära. Jag har lagt märke till, att denna kännedom föder ett starkt och fruktbärande intresse och på så sätt manar till förbön. Personligen känner jag det som en mycket stor förmån att få vara med i detta arbete, ty jag har mer och mer kommit underfund med vilken stor uppgift syföreningarna har, då det gäller att bära upp missionsarbetet.

Den viktigaste uppgiften är sålunda — betonar vår sagesman — det andliga stöd, som medlemmarna ger genom intresse och förbön. Genom den ingående kännedom, som de får om missio-

Stockholms äldsta mongolsyförening.

Kvällssyföreningen i Stockholm.

närerna och arbetet, bildar de en inre kärna, som ger en bärande styrka åt missionen.

Jag har en stark känsla — fortsatte fru Havermark — av att våra medlemmar känner, att de har fått sitt uppdrag av Gud. Det är därför jag så många gånger tyckt, att det legat något av helgd också över händernas arbete. Och det är också därför de kunnat hålla ut så troget år efter år, ty ganska mycket av egna intressen har måst sättas åsido för att kunna effektivt deltaga i detta arbete. Vad jag också starkt har känt är värdet av den gemenskap vi får ha med varandra vid dessa syföreningsstunder. Därför att det är kärleken till Gud och till hans verk, som binder oss samman, känner vi, att denna gemenskap blir helgad av Gud, och det är detta, som gör den så givande, att vi berikas och välsignas av den.

Vår sagesman gav ett exempel på hur en syförening kan komma i nära kontakt med de våra därute på fältet.

— Det var en av medlemmarna, som en dag föreslog, att vi skulle skicka ett litet brev till en av våra missionärer och att var och en i vår krets skulle skriva sitt namn under. Det skedde. Brevet skrevs, och vi satte allesammans våra namn under. Det dröjde inte så länge, förrän det kom svar — ett personligt och kärleksfullt svar, som gav oss inblick i vad det var för svårigheter som denna missionär just då tyngdes av. Och det utlöste våra varma förböner. Kontakten med en av de våra och med missionen blev liksom förinnerligad, förnyad. Detta är icke heller något enstaka fall. Vi önskar, att våra syföreningar må bli härdar med något av helig glöd över sig — det är, vad vi syftar till, hur ofullkomligt och ringa verket än må te sig.

Fru Havermark gav även ett exempel på hur man även i enkla former, ja, knappast med några former alls, kan få till stånd en syföreningskrets, som fungerar till välsignelse. Ute i Spånga, där familjen Havermark bor, har de lyckats samla en liten allianskrets till månatliga små syföreningsmöten, en liten krets utan ordförande eller annan ledare, men bunden samman av ett gemensamt intresse — intresset för Mongoliets försummade hednafolk. Exemplet manar till efterföljd, menar intervjuaren.

Fru Havermark berättar vidare, att det inte sällan händer, att syföreningar ute i landet, som arbetar för olika missionsändamål, sänder en del av de insamlade medlen till mongolmissionen — också det en sak att tacka för och glädjas åt. Missionen vill inte agitera för att få dessa gåvor. Men den är innerligt tacksam, när de kommer.

Just i dagarna hade ett brev kommit, som särskilt glatt adressaten. Det var en gammal fru i landsorten — åtskilligt över de 80 — som tillverkat en del små plagg till missionsförsäljningen i Stockholm. Hon sänder dem redan nu, fastän hon håller på med ännu en sak. »Men då jag arbetar så långsamt och Gud kan kalla hem mig när som helst, sänder jag dem som är färdiga redan nu.» Villig till tjänst, ivrig till tjänst in i åttioårsålderns sena höst. Många sådana åldriga Herrens tjänarinnor och tjänare ägnar denna mission sin kärlek — det är välsignelse med sådana gåvor. Följ exemplet, gör, vad Ni kan även på syföreningsfronten! Detta är den vädjan fru Signe Havermark vill ha ut till alla Sveriges missionsvänner, ej minst mongolvännerna.

Gör det lilla du kan...

Gör det lilla du kan,
gör det villigt och glatt,
snart de dyrbara tillfällen fly:
efter vår kommer höst,
och på dag följer natt,
då kanhända ej morgon skall gry.
O, var flitig att så,
medan ännu är tid,
att din skörd måtte mogna i frid.

Gör det lilla du kan,
och se icke därpå,
att så ringa, så litet det är.
Ty hur skulle du då
väl med lust kunna gå,
dit din Mästare sänder dig här?
Är det uppdrag du fått
än så ringa i sig,
o var nöjd, att han gav det åt dig.

Gör det lilla du kan,
lägg ditt hjärta däri,
gör det allt för din Frälsare blott,
och var viss om att han
ej skall döma som vi,
blir det fråga om stort eller smått.
Se, han själv gör ju allt,
vad betyder det då,
om han ställt dig i led med de små.

Gör det lilla du kan
och besinne att Gud
hos oss alla blott trohet vill se.
O, så gläds att få gå
som hans ringaste bud
och att själv han all hjälp vill bete.
O vad fröjd om en dag
han fick säga till dig:
vad du gjorde, det gjorde du mig.

Lina Sandell.

Missionär Joel Eriksson 60 år

Lång och trogen tjänst

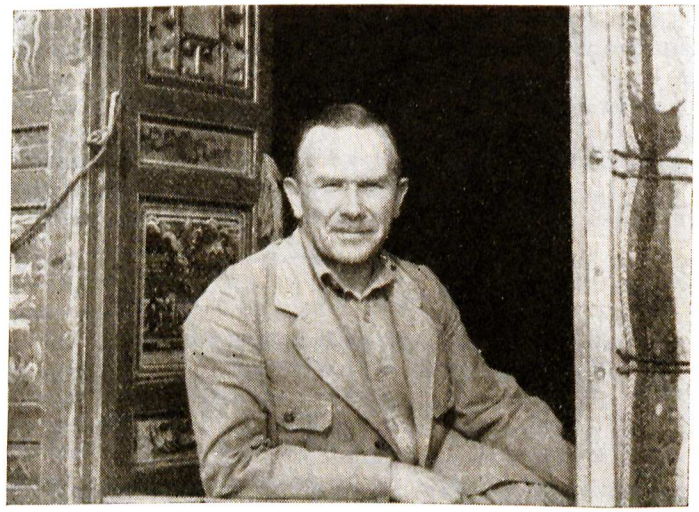

Efter ett foto från Durbet-fältet 1948.

I januari 1910 mötte jag i Stockholm för första gången Joel Eriksson. Vad som vid detta tillfälle förde oss båda till Stockholm var ett upprop från Svenska Mongolmissionens styrelse om missionärer för Mongoliet. Vi hade båda i detta upprop mött en kallelse från Gud till detta missionsfält. Jag reste samma år dit ut, och tre år senare fick jag hälsa Joel Eriksson välkommen till Mongoliet.

Under närmare ett fyrtiotal år, som gått sedan dess, ha vi i ett intimt samarbete lärt känna varann både utan och innan.

Nog var det med en viss undran och även bävan jag hälsade den nye missionären välkommen till Mongoliet. Mongoliet var vid denna tid ingen idyll precis. Efterdyningarna från den kinesiska revolutionen 1911—1912 då kejsaren störtades från tronen, var fortfarande starkt kännbara. Särskilt uppe i Mongoliet rasade alltjämt kriget med åtföljande våldshandlingar av olika slag. Krig och röverier blev också sedan för en lång följd av år ett permanent tillstånd i dessa trakter. Själv hade jag ju under de gångna tre orosåren liksom vuxit in i detta krigstillstånd,

men hur skulle den unge missionären, som kom direkt från ett fredligt och välordnat land reagera inför det rövarliv, som här mötte honom? Joel Eriksson var dock missionär på fullt allvar, och han gick från första stund helhjärtat in för sin uppgift utan att så mycket tänka på de yttre förhållandena. Den nye missionären hade kommit till Mongoliet för mongolernas skull. Detta var påtagligt redan från början och gladde mig mycket. Jag tror inte, att Joel hade varit med i någon scoutförening hemma i Sverige, men scouternas paroll — Alltid redo — den parollen kunde skrivas som motto över Joel Erikssons tjänst i Mongoliet.

Den utbildning i sjukvård, som min kamrat fått under sin Englandsvistelse, gjorde det möjligt för honom att så gott som genast gå in i praktiskt missionsarbete. Sjukvården blev också ett medel i vårt pioniärarbete, som på ett alldeles särskilt sätt öppnade och banade väg både till mongolernas hem och hjärtan. Joel sparade sig aldrig och var aldrig nödbedd, när det gällde att besöka en sjuk. En mongol till häst ledande en löshäst var en mycket vanlig syn utanför missionsstationens grindar. Vi visste att detta betydde: »djalga» (kallelse till en sjuk). Mongolerna fick snart ett stort förtroende för den nye doktorn och hans medicin. Han blev också känd vida omkring i Mongoliet. Det var inte alls så ovanligt att på vår missionsstation få ta emot patienter, som färdats 50 à 60 svenska mil och däröver. Mongolernas tacksamhet och uppskattning av sin doktor kom i dagen exempelvis då han skulle skaffa en bil. Han såväl som jag tyckte om att rida. Att sätta sig upp på en frisk travare och galoppera fram över den gröna stäppen, det var för oss en verklig njutning. Men även om ridningen gav både nöje, njutning och avspänning, så kunde det dock bli för mycket även av detta goda. De långa ritterna i brännande sol eller bitande kyla började med åren ta hårt på Joels krafter. Och då bilen började göra sitt inträde i Mongoliet, blev det Joels stora önskemål att få en bil. Det var glädjande att se, hur en del tacksamma mongoliska patienter ville vara med och hjälpa doktorn att få en bil. Hövdingar och flera välbärgade mongoler gav ganska stora bidrag till bilen. Denna blev också till stor hjälp och lättnad i arbetet, såväl det rent evangeliska som sjukvården.

Han var, denne missionär, helt och fullt missionär. Han försummade aldrig att bära fram det budskap han fått sig anförtrott, men han hade också blicken öppen för folkets yttre förhållanden både i forntid och nutid. Han var också intresserad av landets både växt- och djurvärld. Nästan alltid på våra sommarritter hade Joel en liten primitiv växtpress i sadelpåsen.

Han var nämligen en flitig växtsamlare. På Riksmuseet i Stockholm finns en både omfattande och rikhaltig samling av mongolstäppens växter, som Joel Eriksson samlat och hemfört. Flera vetenskapliga expeditioner, både svenska och utländska, ha vid olika tillfällen fått ett gott handtag av Joel Eriksson, vilket dess ledare med tacksamhet vitsordat.

Sista perioden i Mongoliet tog hårt på vår väns krafter. Efter hemkomsten hösten 1948 fick han en svår hjärtåkomma, som höll honom i sängen nästan ett helt år. Han är dock nu på bättringsvägen, men måste fortfarande iakttaga mycken försiktighet.

Joel Erikssons insats i Svenska Mongolmissionen har varit betydande, och då han den 25 maj firar sin sextioårsdag, ville Svenska Mongolmissionens styrelse, missionärskamrater och alla missionens vänner bringa honom ett varmt tack för hans värdefulla arbete för Guds rike i Mongoliet. Vi tacka Gud för denna hans gåva till vår mission.

Sin födelsedag firar sextioåringen i hemmet i Uppsala, Tegnérgatan 28 A.

Magnus Havermark.

Harry Genborg 50 år

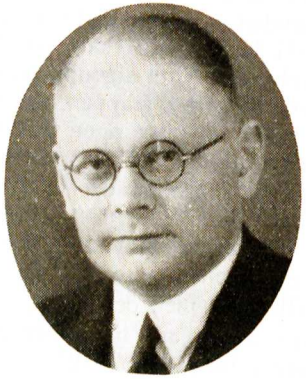

Den 31 maj fyller vår styrelseledamot byråassistent Harry Genborg 50 år. Det är med tack till Gud för broder Genborgs insats i vår mission, som vi omnämner denna hans högtidsdag.

Sedan vännen Harry Genborg 1944 kom med i vår missionsstyrelse, har han genom sitt varma intresse och sin klara blick ingående lärt känna vår mission med de många problem, som mött oss i arbetet under dessa efterkrigsår.

Vännen Genborg är en mycket aktiv man, som jämte sitt arbete i Järnvägsförvaltningen ger mycket av sin fritid åt det andliga arbetet både i Stockholm och utåt landet.

I Järnvägsmännens missionsförening, där Harry Genborg är ordföranden, lärde vi först att känna honom. Där möttes gemensamma missionsintressen för mongolerna. Bekantskapen med honom ledde till att missionskärlekens band stärkts och knutits fastare mellan våra missionskretsar.

På högtidsdagen, som firas i hemmet, John Erikssonsgatan 18, Stockholm, ville vår missions styrelse och ledning, missionärer och många missionsvänner bringa jubilaren våra tacksamma och hjärtliga hyllningar.

M. H-k.

Meddelanden

Svenska Mongolmissionens årshögtid hålles i Stockholm den 3—6 juni med möten å följande tider och platser: Lördagen den 3 juni å Hushållsskolan Margareta, Drottninggatan 69. Kl. 18.15 ombudsmöte, kl. 19.30 offentligt möte med samkväm. Söndagen den 4 juni i Betesdakyrkan, Floragatan 8, kl. 11 högtidsgudstjänst, kl. 18 missionsmöte. Medverkande vid dessa möten bli pastorerna Frank Mangs och P. Wårding, fru Ulla Lidman-Frostenson, redaktör Jakob Lundahl samt hemmavarande missionärer. Sång av kyrkosångaren Kolm och en damkör från Betlehemskyrkan.

Måndagen den 5 och tisdagen den 6 juni förläggas mötena till Bibelinstitutet, Hagaberg, Östertälje. Dessa dagar få karaktären av bibel- och missionsstudiedagar. Medverkande vid sistnämnda möten bli missionsföreståndare Nils Dahlberg, redaktör Arvid Svärd, pastor Johan Hagner samt egna missionärer. På kvällen den 5 juni anordnas samkväm.

Vi hoppas, att våra vänner i Stockholm mangrant samlas med oss till mötena i Stockholm, men vi skulle också bli mycket glada, om många av våra Stockholmsvänner ville komma med till Östertälje. Vi vänta, att det där skall bli ett par dagar av vila och rik vederkvickelse både till kropp och själ. Vi tro, att Gud har något att giva oss genom de bibelstudier och de missionsmeddelanden vi få lyssna till, såväl som genom den underbart vackra naturen, som överallt möter oss därute vid Bibelinstitutet. Dagarna vid Bibelinstitutet avslutas tisdag eftermiddag med gemensam nattvardsgång i institutets kapell. Dem av våra vänner i Stockholm, som inte kunna vara med hela dagarna i Östertälje,

ville vi föreslå att göra en utfärd dit på måndag kväll för att njuta av vacker natur och deltaga i det missionssamkväm, som då kommer att anordnas.

Till vår årshögtid inbjuda vi inte bara våra Stockholmsvänner; även våra vänner utifrån landet hälsa vi hjärtligt välkomna till våra högtidsdagar både i Stockholm och Östertälje. Så ville vi också be, att våra missionsvänner ville innesluta denna vår årshögtid i sina förböner.

*

Från familjen Bohlin har anlänt ett telegram avsänt från Lanchow den 15 april, som meddelar: »Kerstin född, allt väl. Underrätta anhöriga.»

Vi gläds med våra vänner Edvin och Birgitta och tacka Gud för hans gåva till dem. Välsigne och bevare han deras barn.

Influtna missionsgåvor

Mars månad		*Januari—mars månader*	
1949	*1950*	*1949*	*1950*
15.338: 14	12.608: 84	36.991: 11[1]	29.189: 56

[1] Därav testamentsmedel 2.000: —

Ljusglimtar från Mongoliet

Prenumerationspris kr. 2: — per år.

Prenumeration sker genom Svenska Mongolmissionens expedition, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Tel. 10 62 05. Postgironummer 51015.

Ansvarig utgivare: *Magnus Havermark.*

Lindbergs Tryckeriaktiebolag, Stockholm 1950

89901

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 6	EXPEDITION: Brunnsgatan 4, Stockholm	Juni 1950

Inför ett nytt trosprov

Breven därutifrån talar om ökade svårigheter. Missionärerna meddelar, att myndigheterna ej ännu givit definitivt svar på ansökningarna att få tillstånd resa västerut vare sig till mer avlägsna eller närmare belägna orter, men samtidigt låtit förstå, att det är föga troligt, att svaret skall bli jakande.

Våra modiga vittnen därute vägrar dock att ge upp hoppet. De manar tvärtom både sig själva och oss andra att i denna prövande situation visa uthållighet i bönen och öva oss i den svåra konsten att tro utan att se.

Så länge de våra därute står kvar på sin post, bidande Guds nådefulla ingripande, höves det Svenska Mongolmissionen att stödjande och uppmuntrande stå vid deras sida, väntande hjälpen från missionens Herre, all nåds Gud.